

Triigi küla Ninanuki detailplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu protokoll

18.08.2021

Osalejate nimekiri eraldi lehel.

Kätlin Kallas (K. K) tutvustab detailplaneeringu menetluskäiku. Avaliku väljapaneku jooksul (15.07-14.08.2021) laekus tähtaegselt 4 arvamust, 18.08 laekus 1 arvamus. 3 arvamust olid sisult samad, neile on Saaremaa vald 09.08 vastanud. Raivo Karu arvamusele on kirjalikult vastamata.

Arvamustes on välja toodud järgmised punktid.

Planeering on vastuolus Keskkonnaameti seisukohaga ja planeeringu algatamise otsusega, kuna hoonestusala on näidatud laiemalt kui endised vundamendikohad.

Raivo Karu (R. K): suurim ehitisealune pind on näidatud suuremana.

K. K: planeeringuga määratakse ära hoonestusala ja maksimaalne ehitisealune pind. Keskkonnaameti seisukoht on olnud, et hoonestada võib piirkonda, kus on varasemalt hooned asunud ehk hoonestusalana on lubatud kasutada olemasolevate vundamentide piirkonda. Enne algatamist on Keskkonnaamet öelnud, et teatud piirkonda ei või hoonestada, kuna seal ei ole varasemalt hoonestust olnud. Praeguses lahenduses on hoonestusala määratud vundamentide juurde, kuid ehitisealune pind ei ole määratud täpselt arvestades vundamentide alust pinda. Leiame, et seda ütleb Keskkonnaamet, kas nad on nõus sellise lahendusega. Et kas vundamentide piirkonda võib hoonestada ka laiemalt või kas ehitisealune pind peab olema täpselt sama, mis vundamentide suurus.

R. K: Keskkonnaamet on öelnud, et ehitada võib olemasolevatele vundamentidele.

K. K: Keskkonnaamet on öelnud, et hoonestusalana on võimalik kasutada olemasolevaid vundamente, aga ei ole kirjas, et hoonet võib rajada ainult vundamenti peale. Tavaliselt on Keskkonnaamet nõustunud hoonestamisega, kui piirkonnas on olnud ajalooline hoonestus ja olemas on vundamendid, aga ei nõuta, et hooned rajatakse täpselt vundamentide kohale.

R. K: minu kirjas on natuke täpsemalt sõnastatud seda punkti. Vaadake ka oma otsuse Lisa 3 punkt 3: hoonestusalana on lubatud kasutada vaid olemasolevaid vundamente.

Gilleke Kopamees (G. K): vundament on konkreetne asi, see ei ole midagi laialivalguvat. Keskkonnamõtjude strateegilise hindamise algatamata jätmise otsus riivab tugevalt meie kogukonda. 20 aastat Triigi poolsaare kaitset ja selgub, et linnu- ja nahkhiire ränne, seente, samblike ja taimede väärtused muutuvad suurel osal poolsaarel olematuks.

R. K: mõlemas dokumendis, Keskkonnaameti kirjas ja valla algatamise otsuses on toodud, et asukohas, kus varem hooneid ei ole olnud, tuleb hoonete rajamist vältida. Mis see tähendab? Kas uue vundamenti rajamine on vältimine või mitte?

K. K: Keskkonnaameti arvamus on detailplaneeringu algatamise taotluse kohta. Algatamise taotluses oli hoonestusala märksa laiemalt näidatud ja Keskkonnaamet ütles, et nad ei nõustu sellise lahendusega. Et õueala ei tohi nii suurelt näidata ja ei nõustunud hoone rajamisega, mis asus vundamentidest eemal. Võib kasutada piirkonda, mis on olemasolevate vundamentide ümbruses. Me ei ole Keskkonnaameti kirjast selliselt aru saanud, et võib ehitada ainult täpselt olemasolevatele vundamentidele.

R. K: öeldud on, et vältida hoonestamist väljaspool vundamente.

K. K: see tähendabki seda, et piirkonnas, kus varasemalt hoonet pole olnud, ka nüüd ei lubata. Ma leian, et seda saab otsustada Keskkonnaamet, mida nad täpselt mõtlesid ja kas selline planeeringulahendus vastab hoiuala kaitse-eesmärkidele. Hoonete arvu tuleb võib-olla vähendada, ehitisealuse pinna osas jätaks otsustamise Keskkonnaametile.

R. K: sellisel juhul peaks vald oma sellise otsuse ka väga selgelt kirjutama, mitte sellises vastuses, mis on saadetud 09.08. Sellisena, et minul ja keskkonnaministril oleks võimalik aru saada, et rajada võib ka uusi vundamente ja nende pindala on suvaline.

K. K: keskkonnaminister ei puutu antud juhul asjasse. Ehituskeeluvööndi vähendamise üle otsustab Keskkonnaamet.

G. K: Triigi poolsaare kaitse alla võtmise ettepanek läks keskkonnaministrile.

K. K: kaitse alla võtab keskkonnaministeerium, aga ranna ehituskeeluvööndi vähendamise üle otsustab Keskkonnaamet.

R. K: juhul, kui me sellega nõus ei ole, jõuab see keskkonnaministri lauale.

K. K: ei, seda otsustab Keskkonnaameti peadirektor.

R. K: planeerimisseadus ütleb, et kui avalikul väljapanekul on kirjalikult esitatud seisukohtadele ei vastata või ma ei ole selle vastusega nõus, siis enne kehtestamist jõuavad need ministri lauale ja minister vaatab üle, miks ei vastatud ja kutsub kohale.

K. K: see on rahandusministeerium, kes teostab järelevalvet planeeringute üle.

R. K: nimetage, kuidas tahate. Aga vastake kirjalikult mulle ja kas te saadate selle Keskkonnaametisse või ei selliselt, et valla seisukoht ehitisealuse pinna kohta oleks selgesõnaline, mitte selline, nagu te siiani olete vastanud. Miks on detailplaneeringus sellisel juhul kirjutatud ruutmeetrid peale, mida on planeeringu koostaja sellega mõelnud? Minu kirjas on see väga täpselt lahti kirjutatud, mida tähendab olemasolev vundament ja millise ehitisealuse pinna me saame neid kokku liites.

K. K: ma küsiks, et mis on teie arvamuse eesmärk? Kas te olete mures, et siia ehitatakse liiga palju hooned või liiga suured hooned?

R. K: leiame, et planeering on vastuolus õigusaktidega ehk Keskkonnaameti kirjaga ja valla otsusega. Olemasoleva vundamentide pindala on teie jaoks kokku liidetud, see on 125 m². Vald ei ole seal kohapeal käinud kontrollimas asjaolusid. Minu eesmärk on, et sinna ehitataks lubatud suuruses ja hetkel seadustega võimaldatav hoonestus. Ja vastuolu on tekkinud sellest, et detailplaneeringu koostamise korraldaja on ehitisealuseks pinnaks kirjutanud 350 m², olemasolevad 3 vundamenti annavad kokku 125 m².

K. K: ehk siis kui lubatud oleks 3 hoonet ja maksimaalne ehitisealune pind oleks 125 m², siis oleks lahendus teile vastuvõetav?

R. K: selles osas jah. See arvutus on teile juba 4 korda saadetud. Te olete vastanud, et las Keskkonnaamet otsustab seda, aga ma arvan siiski, et detailplaneeringu koostamise korraldaja võiks ka tegelike olude vastu huvi tunda.

G. K: ma tooks välja ka oma eesmärgi. Esindan siis väga paljude inimeste huvisid, kuigi kirjale alla kirjutasin ise, kuna olen ka naaber. Olen 20 aastat juhtinud vabatahtlikku loodusseiret Triigi poolsaarel. Eesmärk on see, et meie tulevane naaber jagaks meie mõtteviisi, st mitte ainult minu ja Raivo Karu, vaid meid on külas rohkem. Triigi poolsaar on olnud ajalooline puhkemets ja supluskoht tervele Leisi alevikule ehk siis oluline koht paljudele inimestele. Ma olen nõus kõikide argumentidega, millele juhib tähelepanu perekond Karu. Kui me looksime pretsedendi, et me lubame vanadel vundamentidel venida, siis see on väga halb Põhja-Saaremaa loodusele ja keskkonnale tervikuna. Ja halb eeskuju kogu Saaremaale. Kui me märkasime lauset, et keskkonnamõtjude hindamist ei ole vaja teha, siis meie, kes me oleme 20 aastat oma poolsaarel silma peal hoidnud, sest seal on väga suur külastatavus tänu RMK puhkekohtadele, oleme pettunud. Kaitsealustel liikidel oleme me kogu aeg silma peal hoidnud, botaanikute ja seenespetsialistidega koostööd teinud ja andnud kogu aeg andmeid, siis ma imestan, et liike ei ole enam kaardikihtidel. See on kummaline, et kuhu need on kadunud. Eesmärk on see, et ei lubataks sellist halba pretsedenti, et nii lihtsalt ja keskkonna seisukohalt nii olulisse ja õrna kohta nii lõdvalt lubatakse detailplaneeringut. See ei ole kadeda naabri arvamus, vaid halb pretsedent üldiselt.

K. K: me räägime siin ühest eluhoone kompleksist ja olemasolevatest vundamentidest, kui suur see keskkonnakahju teie arvates on, kui selline detailplaneering ellu viidaks?

G. K: aga täpselt vundamentide juures on käpaliste kasvukoht. Kui seal keegi kohapeal käis, siis ta oleks pidanud seda märkama. Kas käis keegi üldse kohapeal?

K. K: kohapeal käis meie looduskaitse spetsialist Liis Sepp, kes koostas ka eelhindangu. Tema tehtud on ka pildid.

G. K: on täiesti kummaline, et mina eile leidsin sealt kahe aasta käpaliste kuivanud vilju ja varsi, kuidas see inimene pole neid märganud. Osa käpalisi võib tõepoolest aasta vahele jätta, aga seal on 3-4 liiki, mis ilmutavad ennast igal aastal. Sellist aastat pole olnud, kui need käpalised poleks ennast Triigi poolsaarel ilmutanud. Soovin lisada veel, et see ei ole talukoht olnud.

K. K: see ei ole antud kontekstis olulise tähtsusega, kas see hoonestus on olnud talukoht või kordonihoone, fakt on see, et tegemist on ajalooliselt hoonestatud ja inimtegevusest mõjutatud alaga.

G. K: aga siin nimetatakse taluhoonestuse taastamiseks seda. See on vale.

R. K: läheme tagasi looduskaitse teemale. Kas Liis Sepa koostatud dokumenti või inventuuri on võimalik näha, mille alusel detailplaneeringu koostamise korraldaja on veendunud, et seal ei ole ühtegi looduskaitsealust taimet?

K. K: Liis Sepp on koostanud keskkonnamõju strateegilise eelhindangu, mis on toodud detailplaneeringu algatamise otsuse lisana. Eelhindang on saadetud seisukoha võtmiseks Keskkonnaametile ehk siis ka Keskkonnaamet peaks nõ kontrollima seda eelhindangut ja andma omapoolse seisukoha. Eelhindangu tulemusel leidsime, et kavandataval tegevusel ei ole olulist keskkonnamõju, mis tingiks keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamise. Keskkonnaamet oma seisukohas tõi välja teatud tingimused, mida selles planeeringus tuleb arvestada, aga nad olid samal seisukohal, et täiemahulist keskkonnamõjude strateegilist hindamist ei ole vaja läbi viia, kuna seal ei ole tegemist olulise keskkonnamõjuga.

G. K: kaitsealused II ja III kategooria taimeliigid on olulised ja keegi peab sinna uuesti tulema.

K. K: ka Keskkonnaamet ei ole pidanud vajalikuks mõjude hindamist ja neid on palju täpsemad andmed, kui meil.

G. K: mina sellega rahul ei ole. Meie kohalikud oleme seal tööd teinud 20 aastat. Kindlasti tuleb uued inventuurid teha või keskkonnamõjude hindamine või kuidas te seda nimetate, aga ma ei ole sellega nõus.

R. K: mina väidan, et teie töötaja Liis Sepp on oma tööd teinud väga kallutatult ja äärmiselt pealiskaudselt, mille tulemusena on Keskkonnaametile saadetud vigane seisukoht.

K. K: Keskkonnaamet peaks olema antud valdkonnas kõige pädevam ja oma ala eksperdid. Ja nemad on nõustunud selle seisukohaga.

R. K: mina olen seisukohal, et kohaliku omavalitsuse spetsialist on kõige pädevam, kes teatab ka Keskkonnaametile, et andmed on puudulikud ja teavitab kaitsealuste taimede leidmisest. Kui te oleksite olnud hoolas, siis oleksite proovinud leida kirjeid kaitsealuste taimeliikide kohta, mitte vastupidi.

K. K: Liis Sepp teeb oma tööd alati väga põhjalikult.

G. K: ma tahaks temaga koos sinna minna ja mul on olemas fotod.

R. K: et ennetada küsimust, mis on meie eesmärk selle arvamuse punktiga, siis looduskaitsealuste liikide olemasolu tuleb välja tuua ja nimetada ning see, et hoonestusalal saavad osa kahjustada, see peab olema arusaadavalt kirjas nii valla seisukohas kui Keskkonnaameti seisukohas, mitte lihtsalt, et neid ei ole. Oluline on see kirja panna, et need seal on.

K. K: kas kaitsealused taimed on vundamentide alal?

R. K: need on hoonestusalal ja planeeritaval alal.

G. K: see planeeringuala on nii suur üldse, kus need vundamendid seal täpselt üldse paiknevad. Need tunduvad nii suured seal. Hoonestuse ja tee vahel on orhideed ning kalda äär on neid täis.

K. K: ranna äärde midagi ei planeerita.

G. K: mul ei ole kade meel tulevase naabri pärast, aga me ei tohi eitada seda, et sellel osal Triigi poolsaarest on kaitsealused taimeliigid. Mulle ei meeldi ka see kõrghaljastuse osa. Meie metsa väärtus on alusmets, mitte kõrghaljastus ehk kuusk ja mänd, seal on kokku u 30 erinevat puu- ja põõsaliiki. Kui on kohustus säilitada kõrghaljastus, siis see tähendab, et alles jäetakse kuusk ja mänd, aga ülejäänud liigid võib maha võtta.

K. K: raietegevuse puhul me räägime ka vahetust hoonestusalast, ülejäänud osas see säilitatakse.

G. K: see saab kahjustatud, kõik liigid saavad kahjustatud.

K. K: kogu RMK-le kuuluv mets Triigi poolsaarel ju säilitatakse.

G. K: see on hoopis teistsugune mets. Kogu poolsaar on väga mosaiikne maastik ja koosneb erinevatest elupaigatüüpidest. Kaitsealused liigid kasvavad just vundamentide juures. Palun seda mitte maha vaikida.

K. K: kui nüüd planeeringu koostaja kirjutab seletuskirja, millised kaitsealused liigid alal on, siis on korras?

G. K: sellisel juhul tuleb kaasata taimespetsialistid, sambla- ja seenespetsialistid, lisaks nahkhiire ja rändlindude eksperdid, kuna tegemist on olulise rändekoridoriga, kes väga hoolikalt käsitlevad seda teemat.

K. K: kas ühe hoonestuse rajamine takistab rändekoridori toimimist?

G. K: me ei tea seda. Kui valetatakse juba seda, et taastatakse talu, kui tegelikkuses on seal olnud arhitektuuriväärtuslik tsaariaegse piirivalvekordoni koht ja hiljem purjelaeva ehitajate kontor või varjualune. Kui see kõik kirja pannakse ja naaber soovib seda ajalooäärtust taastada, siis selle vastu ei ole mul midagi. Aga kui see algab valedega, siis sellega ma rahul ei ole. Ja ma ei ole ainus. Neid inimesi saab väga palju olema, kes tulevad mu taha, kui mul on vaja sellega edasi minna ja kaevata kuhugi. Eiratud on ajalugu ja keskkonda.

K. K: planeeringu seletuskirjas on kirjas, et enne kordoni rajamist oli piirkonnas talukoht, kas te väidate, et see on vale? Et enne kordoni rajamist ei olnud seal midagi?

R. K: see on minu kirjas toodud. Aga käsitleme enne selle kaitsealuste taimeliikide teema lõpuni. Kõik valla otsuse lisa 3 punktis 4.3 toodud lõigud on valed ja olen seda ka oma kirjas välja toonud. Soovin, et need seisukohad parandaks. Ma ei ole väitnud, et see info peaks kaasa tooma keskkonnamõju hindamise korraldamise, kuna seda täna teha pole enam mõistlik ja võib-olla kui seda oleks tehtud ka varem, siis oleks jõutud samale tulemusele, aga selles punktis 4.3 peab olema kajastatud tegelik olukord, mitte arvatavasti huvitatud isiku soov. Tsiteerin:

1. keskkonnaregistri andmetel ei leidu alal kaitsealuseid taimeliike. Selle kohta on arvamus kirjalikult esitatud.

2. planeeringuala asukoht ei takista loomade edaspidist liikumist. Selles osas on G. K saatnud teile põhjaliku arvamuselise nahkhiirte kohta.

3. olulist kaitsealuste asurkonda planeeringualal ei asu ja seega ei ole ehitustegevusega seoses olulisi mõjusid ette näha. Ma ei avalda arvamust keskkonnamõju olulisuse kohta, küll aga on nii planeeringualal kui hoonestusalal kaitsealuseid liike märksa rohkem.

K. K: siin on konkreetselt räägitud linnuliikide asurkonnast, et linnuliike rohkem ei leidu.

G. K: see on rändekoridor ja metslinnud ka pesitsevad seal.

R. K: miks me räägime ainult lindudest?

K. K: siin on käsitletud Väinamere linnuala kontekstis kaitsealuseid liike ehk mis on linnuala kaitse-eesmärgiks. Nende pesituskohti teadaolevat planeeringualal ei asu.

G. K: nende pesituskohad ei olegi tõepoolest siin, see on nende toitumis- ja ööbimiskoht. Aga Kordoni nukas pesitseb palju metsalinde.

K. K: seda polegi öeldud, et seal üldse linde ei pesitseks, on öeldud, et kaitse-eesmärgiks olevaid linnuliike ei pesitse. Ja ühe eluhoone rajamine ei takista edaspidi metsalindude pesitsemist antud piirkonnas.

G. K: üks asi on rajamine, teine asi, mida seal edaspidi päriselt tegema hakatakse. Võib-olla sinna tehakse suur pansionaat inimestele, hakatakse ilutulestikku laskma ja skuurritega rannas sõitma. Me ei tea, millised inimesed sinna tulevad. Need on ohud, mis kohalikke inimesi hirmutavad.

K. K: detailplaneeringus on sõnaselgelt öeldud, et tegemist on elamu rajamisega, sinna ei saa tulla suurt pansionaati.

G. K: iga inimene võib oma elamusse teha nõ taluturismi.

K. K: see ei saa olla suuremahuline taluturism, kui ehitusõigust on selliselt määratud.

G. K: piisab ühest inimesest, kes sõidab linnualal skuurritega. Või laseb ilutulestikku. Me tunnetame ohtu. Ja ma ei suuda luua pretsedenti. Sellepärast soovime täpselt kirja panna, milline on algne olukord, mis seal päriselt on ja kirja panna kõik tegevused, mida see inimene seal teha tohib, et minimaliseerida kahju keskkonnale. Aga see tegevus hakkab valedega pihta.

K. K: te väidate praegu, et Ninanukil hakatakse tohutut turismi arendama, hakatakse skuurritega sõitma ja ilutulestikku laskma, aga seda võib teha ka mõni praegune Triigi poolsaare elanik. Kust te teate nii kindlalt, et Ninanuki omanik seda kõike tegema hakkab?

G. K: me ei tea, aga ma olen kohalik inimene, olen sellel piirkonnal 20 aastat silma peal hoidnud, õpetanud Leisi koolis keskkonna- ja ajalooringe.

K. K: kas te teate seda inimest, kes sinna ehitama soovib hakata?

G. K: ei tea ja see tundub väga imelik, et ta pole kunagi tulnud tere ütleva, kui ta soovib teise inimese maa peale alajaama ehitada. See seab ka meile kahtluse. Olen korduvalt otsinud omanikuga kontakti sellepärast, et kuna RMK külalised teevad aeg-ajalt lõket suvalistes kohtades ja tehakse nõ metsikut turismi, ja olen käinud seal korda loomas, aga kunagi pole näinud omanikku ega saanud kontakti temaga.

K. K: aga võib-olla vaataks siis asja teistpidi, et kui omanik sinna maja ehitab ja alal rohkem viibib, siis ta suudab ise korda luua ja seda nõ metsikut turismi ohjeldada.

G. K: miks ta alustab detailplaneeringut siis valedega? Miks siis valedega või pealiskaudsusega tuleb see keskkonnateema sinna sisse? Esiteks selle koha nimi ei ole Ninanukk olnud, see on hoopis teine koht, nad on rikkunud ajaloolist nime, kuna selle nimi on Kordoni nukk olnud viimased 50 aastat kohalike suus. Teiseks pole me mitte kunagi näinud seda inimest. Keskkonnateemad on seal väga olulised. RMK-le on jäänud sinna suur osa majandusmetsa, kuigi hoiuala loomisel oli meil väga loogiline ja eraomanikku arvestav piir tehtud hoiualale, aga kui hoiuala lõpuks välja kuulutati, oli RMK-le sinna tekkinud majandusmets ja juba see on ohtlik. Nüüd on RMK oma majandushuvisid ilmutanud kohalikele inimestele ja kui meie loome pretsedendi, et see üks tükk ei ole mitte midagi sellest poolsaarest, siis RMK käitub ka vastavalt. Sellega me ei nõustu. Keskkonnamõtjude hindamine mistahes pealkirja all tuleb teha ja see viga tuleb parandada.

K. K: siin ei ole mingit alust täiemahulist keskkonnamõtju hindamist teha. Isegi kui kaitsealused liigid on olemas, ei tähenda, et sellel tegevusel on seaduse mõistes oluline keskkonnamõtju. Seal on toodud väga selged kriteeriumid, mille alusel keskkonnamõtju hindamist tuleb alata. Ka Keskkonnaamet on sellel seisukohal olnud, et keskkonnamõtju hindamist ei ole vaja teha.

G. K: mis nime all need uued inventuurid siis saadetakse?

K. K: taimestiku inventuuri võib teha lihtsalt inventuurina, see ei pea olema täiemahuline keskkonnamõtjude hindamine.

G. K: aga nahkhiired? Sest nahkhiirte seireks ei olnud veel 20 aastat tagasi olemas tehnoloogiat, täna on võimalused olemas ja täna sellega ka tegeletakse. Sama lugu on putukate ja ööliblikatega, mille seiret tehakse.

K. K: kas selle seire tulemused on kusagil olemas?

G. K: need on pooleli alles ja tulemusi ei lubata avaldada. Nahkhiire uurijad on öelnud, et riik võiks selle tellida. Mul ei ole õigust nahkhiirte, ööliblikate ega putukate seire tulemusi avalikustada, kuna need on pooleli ja need ei ole minu projektid. Kui keegi tuleb ainult taimi hindama, siis jääb nahkhiirte rändekoridor seiramata, aga seda tuleks ka kindlasti seirata.

R. K: ma kordan üle: palun vastust ka minu arvamuse 3. punktile, kus ma olen kirjutanud puudustest valla dokumendi lisas 3. Kordan üle, et arvamuse punkti 3 eesmärgiks on küll nendele vastuoludele tähelepanu juhtida, aga mitte soov algatada strateegiliste mõjude hindamist. Minu eesmärgiks on see, et need looduskaitsealused liigid oleks detailplaneeringus nimetatud ja mainitud. Et ei jääks muljet, mis on tänasel päeval valla dokumentidega olemas, nagu, tsiteerin: „Keskkonnaregistri andmetel ei leidu planeeringualal kaitstavate taimeliikide kasvukohti“. See tuleb üle vaadata ja enne ei ole mina sellega nõus.

K. K: kui seal on neid kaitsealuseid liike nii palju, siis on arusaamatu, miks Keskkonnaregistri andmed ei ole korrektsed.

G. K: see on tõesti huvitav, me ei saa ka aru sellest.

K. K: meie saame lähtuda eelkõige Keskkonnaregistri andmetest. Kui teile on need liigid nii hästi teada, miks neid andmeid Keskkonnaregistris ei ole?

G. K: aga mina ei vastuta selle registri eest. Meie oleme andmed spetsialistidele edastanud. Aga seal kandis on varem ka juhtunud, et seene ja kanakulli kasvukoht on kadunud.

K. K: mina ei oska seda kommenteerida, kas Keskkonnaregistri andmed on õiged või mitte.

R. K: samal teemal on minu arvamuses viide ja seal on kirjas, miks ei või ainult Keskkonnaregistrile viidata. Ma helistasin Keskkonnaregistrisse ja küsisin sealselt spetsialistilt, kas ainult Keskkonnaregistrile viitamine on piisav alus väitmaks, et alal ei ole ühtegi ohustatud liiki, mille peale Keskkonnaregister vastas, et ei, see ei ole piisav alus. Nagu ma oma kirjas ka olen viidanud ning tehke oma looduskaitse spetsialistile selgeks, et sellisele küsimusele vastus eeldab kõikide võimaluste kasutamist. Ja see ei ole keeruline. Looduskaitse spetsialist peaks teadma palju paremini kui mina, milliseid andmebaase meil on, kust on andmeid võimalik leida. Ma arvan, et käesolevaga võime looduskaitseliste teemadele joone alla tõmmata. Kordan veel kord üle: palun ebatõesed laused detailplaneeringust kõrvaldada.

K. K: iseenesest lause on korrektne, kuna keskkonnaregistri andmetel ei ole kaitsealuseid liike, aga ma saan aru, et muudel andmetel ja reaalsuses on olukord teine. Samas riiklikul tasemel Keskkonnaregistri baasil peaks see info olemas olema.

R. K: see on õige, et peaks olema, aga olen ka oma kirjas kirjutanud, et vallavalitsus on kohustatud lähtuma loodushoiu küsimustes hoolsuse ja suurema kahju vältimise põhimõtetest, mitte leidma registri, kus ei oleks ühtegi asja. Mina ütlen, et see on kallutatud ja hooletu.

K. K: see ei ole kindlasti kallutatud.

R. K: aga kirjutage seda mulle.

G. K: ja kirjutage ka seda, et Triigis on 2 juhtumit RMK-ga, kus lageraielangid on tehtud sinna, kus ühes kohas oli valge sirmiku elupaik ja sama juhtus kähriku ja kanakulli elupaikade juures.

R. K: liigume edasi avaliku aruteluga.

K. K: mis puutub elektriühendusse, siis siinkohal tuleb ka koostööd teha Elektrilevi ja Keskkonnaametiga, et lõplik lahendus kokku leppida. Et kus Elektrilevi seda lubab tuua ja kus see Keskkonnaametile ka sobib.

R. K: selles küsimuses ma olen vallavalitsusega nõus, sest ka vallavalitsuse 9. augusti kirja p 4 öeldakse sama. Aga ka minu kirjas on see kirjas.

K. K: mis puutub taluhoone taastamisse, siis ma arvan, et planeerija peab selle ära korrigeerima.

R. K: ehk kodanik Karu arvamus nr 6? On väga kahetsusväärne, et sellised viited ja tsitaadid on detailplaneeringusse ja detailplaneeringu algatamisse sisse läinud. Üks asi on see, et sellisena soovib seda näha huvitatud isik, aga kahju on, et vald järjekordselt ei ole kontrollinud tegelikke asjaolusid ja tegelikke väiteid. See on vallal tunduvalt lihtsam, kui minul, kes ma olen tuhninud arhiivides, et vanu kaarte leida selleks, et oma seisukohad siia kirja panna. Nii et palun vastust

sellele, mis iganes te selleks tegema peate. Kas tegema selgeks detailplaneeringu koostajale või huvitatud isikule, et suur osa nendest väidetest on ebatõesed. Mina ütlen, et need on kallutatud.

K. K: ma saan aru, et teid häirib, et see fakt on detailplaneeringus vale, aga ranna ehituskeeluvööndi vähendamisel ei ole vahet, kas see hoonestus on kunagi olnud talukoht või mitte. Pigem on küsimus selles, et tegemist on inimõjuga alaga, hoonestatud alaga, ei ole vahet, et kas see hoonestus on talukoht olnud või mitte.

G. K: tuleviku kasutuse osas on vahet.

K. K: ka tuleviku kasutuse osas ei ole vahet, sest planeeringuga pannakse paika see, mis otstarbel seda hoonet edaspidi kasutama hakatakse. See on määratud, et sinna tuleb elamu ja seal ei ole vahet, kas kunagi ammu on seal talukoht olnud. Viimane kasutus on sellel olnud kordonihoone ja nüüd on varemed. Ehituskeeluvööndi vähendamise seisukohast ei ole vahet, kas need on taluhoone varemed või kordonihoone varemed.

R. K: mõte on see, et detailplaneeringus ei saa olla ebatõeseid väiteid.

K. K: kui see on vale fakt, siis planeeringu koostajal tuleb see korrigeerida. Ma püüan selgitada, et ehituskeeluvööndi vähendamise seisukohast ei ole see oluline.

R. K: keegi ei ole seda väitnudki, nii et seda pole vaja selgitada. Ma pole seda palunud. Räägin endiselt, et on väga kahetsusväärne, et huvitatud isik on läbi detailplaneeringu koostaja pannud sinna ebatõeseid väiteid ja eriti kahetsusväärne on see, et detailplaneeringu koostamise korraldaja ehk vald ei ole viitsinud ja võtnud vaevaks seda kontrollida, vaid on aktsepteerinud suvaliselt ja meelevaldselt väiteid. See on lubamatu.

K. K: olen selgitanud, et ma ei ole pidanud seda oluliseks kontrollida, kuna varasemalt ei ole teistsugune info olnud meile teada ja ei Saaremaa vallale ega ranna ehituskeeluvööndi vähendamise suhtes ei ole oluline, mis nende hoonete funktsioon on olnud.

R. K: õige. Ja te oleksite olnud ka päri sellega, kui oleks olnud kirjutatud, et antud asukohas on asunud suur astronoomiline vaatlusbaas. Kõigege olete nõus, mida kirjutatakse?! Häbi! Lubamatu!

K. K: sellel ei ole ju mingit vahet, kas see hoone on olnud kasutusel kosmonautide jaamana või on see olnud talu või kordonihoone. Varemed on varemed.

R. K: ehituskeeluvööndi vähendamise osas tõesti ei ole vahet, küll aga peaks vahe olema selles, mida vald oma allkirjaga kirjutab avalikku õigusakti.

K. K: ma juba ütlesin, et planeeringus parandatakse see ära.

G. K: see on meie poolsaare ajalugu ja pärand ja kui uus omanik sellele vilistab. Siin ei ole kirjas veel seda, mida teab ka iga poolsaare elanik, et saksa okupatsiooni ajal kasutati seda ka purjelaevade ehitamise platsina Hiiumaa laevamagnaadid Sergod ehtasid seal paar suurt purjekat, millega läksid inimesed Saaremaalt Rootsi. See on osa meie kultuurist ja see peaks olema korrektne.

K. K: me räägime siin detailplaneeringust, mitte ajalootrukisest.

G. K: aga meie oleme naabrid ja meid see huvitab ning näeme, et see on oluline. Sama ka tuleviku kasutus, see on oluline meie jaoks.

K. K: kas te soovite, et me korraldaks uue koosoleku, kus oleks ka huvitatud isik, et ta saaks teile isiklikult rääkida, mida ta kavatseb teha? Võib-olla ta on samasugune orhideehuviline kui teie?

G. K: mina sooviks kohtumist.

R. K: mina ei näe vajadust. Mul ei ole selles osas küsimusi, millele ta oskaks vastata. Kui ma saan kirjalikud vastused oma arvamustele, siis me ei pea rohkem koosolekuid pidama, kui see nii ei lähe, siis tuleb jätkata. Jõudsimel punktini 4, mis puudutab imbsüsteemi.

G. K: see poolsaar on geoloogiliselt väga õrn piirkond. Kui tema mingigi õnnetuse seal korraldaks, siis see puudutaks väga meid. See on nagu väike pank ja seal on geoloogilised kihid risti. Kui tema mingi jama teeks, siis kannataks terve küla. Nt puurkaevu puuriks valele sügavusele.

K. K: puurkaevu rajamisele on karmid nõuded, projekti koostab vastavat litsentsi omav isik, seda kontrollitakse nii valla kui Keskkonnaameti poolt. Puurkaevude rajamine toimub vastava litsentsi alusel, nii et siin ei saa väga jama teha.

G. K: aga kui meie veest ilma jääme? See võib juhtuda, kui tema teatud sügavusel on, seda on juhtunud.

K. K: vaevalt ühe puurkaevu rajamine kogu põhjavee ära rikub.

G. K: mitte kogu, aga kui rikub just selle kihi, kust minu kaev vesi saab.

K. K: see on väga tugevalt kontrollitud protsess.

G. K: kas see on kuidagi kindlustatud, et meie oma veest ilma ei jääks? Seda on juhtunud. Üks puurkaev võib ära võtta poole küla vee või terve küla.

R. K: palun avalikul arutelul vallalt vastust, kas minu arvamus on arusaadav ja kas sellele on võimalik anda vastus? Kas vald soovib seda praegu suuliselt teha ja hiljem kirjalikult?

K. K: seda vaatab kooskõlastamisel Keskkonnaamet, kuidas reoveesüsteemid ja puurkaevud on planeeritud. Valla keskkonnaosakond on leidnud, et see lahendus vastab praegustele keskkonnanõuetele, kui Keskkonnaamet leiab midagi muud, siis tuleb lahendust muuta.

R. K: kas selle keskkonnaosakonna seisukohtadega on mul võimalik tutvuda?

K. K: detailplaneeringutele on meil nõ majasisene ring, kus erinevad spetsialistid vaatavad detailplaneeringut läbi ning keskkonnaosakonna seisukoht on meil seal kirjas.

R. K: kas ma saaksin tutvuda nende väidetega, mille põhjal planeeringu p 1.8 on valla arvates sobilik?

K. K: veespetsialist on kirjutanud kommentaarina, et reoveesüsteemid peavad jääma väljaspoole veekaitsevööndit. Ja muus osas ei ole märkusi esitanud ehk siis lahendus on tema arvates nõuetele vastav.

G. K: kas see on imbväljak planeeritud?

K. K: planeeritud on imbväljak.

G. K: imbväljakuga ma mingil juhul ei ole nõus. See pind ei kannata imbväljakut.

R. K: ma palun kirjalikult vastust ka p 4 osas ja mitte jätta kogu arvamust Keskkonnaametile, vaid ma palun valla seisukohta ka minu arvamusel. Isegi kui mulle tundub praegu, et vald ei ole pädev sellele küsimusele vastama. Ja ma võtan julguse väita, et nii nagu looduskaitsealises küsimustes ei ole seal kohapeal käinud asjatundja, siis ka geoloogilises osas asjatundjat seal kohapeal käinud ja näinud oma silmaga, milline on see pinnas, kuhu vald peab võimalikuks omapuhasti imbsüsteemi rajamist. Seal ei ole kohapeal inimene käinud ja te olete seda teinud laua taga. Veespetsialist võib mulle kirjalikult vastata ja kinnitada, et ta on seal kohapeal käinud. Ja ma soovin, et seda küsimust ei otsustataks pealiskaudselt.

K. K: jah, me ei käi kõigil planeeringualadel geoloogilist uuringut tegemas.

R. K: aga vaatlust võiks seal teha. Kui seal oleks keegi peale huvitatud isiku kohal käinud, siis selline jutt, et teeme imbväljaku kohta, kus labidaski ei lähe maha.

G. K: või suublana kasutada merd. Siin on öeldud, et nõrgalt kaitstud põhjaveega piirkond, see on väga õrn. Meie Triigi ongi eriline. Siin on keskkond eriline ja väga suur kogukond taga.

R. K: eesmärk on see, et detailplaneeringusse ei läheks kirja sellised lahendused ja väited, mis ei vasta tegelikkusele. Ehk teisisõnu, sinna sambla sisse ja labidasügavusse moreeni paepinnase peale ei ole võimalik rajada imbväljakut. Palun see detailplaneeringus arvesse võtta ja lisada ainsa lahendusena kogumiskaev. Ei ole vaja nipitada, et kas 60 m alasse kuidagi mahub imbväljak. Minu õues on ka kogumiskaev, midagi ei ole teha. Kui vesi ei mahu kogumiskaevu ära, siis tuleb käia vett laskmas kuuse taga või merre.

G. K: Triigi poolsaarel tõepoolest kuuse taha urineerida tohib ja see ei kahjusta loodust. Aga imbsüsteem ei tule kõne allagi.

R. K: loen veel kord üle 4. punktist oma kirjas mõned kohad. Raiekeeld väljaspool õueala. Imbsüsteemi rajamine tähendab ju ka raietegevust väljaspool õueala. Alustaimestik hävitatakse,

tõstetakse pinnast. Suur küsimus on see, kuhu see immutus suubub? Väga kahju, kui geoloogiat tundvad spetsialistid vallas ei ole sellele tähelepanu pööranud.

G. K: seal ei kasva sellist taimestikku, mis vett puhastaks. Seal on kruus, klibu ja veeris, seal ei kasva midagi ja seal ei saa seda teha.

K. K: arvamuse p 2, veekaitsevööndi küsimus. Üks vundamentidest on veekaitsevööndis, aga samuti tegemist on olemasoleva vundamendiga.

R. K: mis ütleb veeseadus? Et keelatud on ehitada.

K. K: välja arvatud juhul, kui see ei ole vastuolus veekaitsevööndi eesmärgiga või ranna ja kalda kaitse-eesmärgiga.

R. K: ei ole sellist väljendit seal.

G. K: mis on see 30 m², seal ei ole sellist ehitist.

K. K: veeseaduse § 119 p 5: veekaitsevööndis on keelatud ehitamine, välja arvatud juhul, kui see on kooskõlas käesoleva seaduse § 118 lõikes 1 nimetatud eesmärgiga ehk veekaitsevööndi eesmärgiga, ning looduskaitseesaduses sätestatud ranna- ja kaldakaitse eesmärkidega.

R. K: millist kalda kaitse eesmärki täidab vundamendile ehitamine? Leiame looduskaitseesadusest ranna ja kalda kaitse eesmärgid.

K. K: selle punkti üle otsustab Keskkonnaamet, kui ta hakkab otsustama ranna ehituskeeluvööndi vähendamise üle.

R. K: räägime veekaitsevööndist.

K. K: need on omavahel seotud. Kui ranna ehituskeeluvööndit on võimalik vähendada tulenevalt ranna kaitse eesmärkidest, mida otsustab Keskkonnaamet, siis on ka veekaitsevööndis see tegevus lubatud.

R. K: aga see on keelatud.

K. K: kui see on kooskõlas veekaitse eesmärkidega ning looduskaitseesaduses sätestatud ranna kaitse-eesmärkidega, siis on see ka veekaitsevööndis lubatud. Ja seda kaalub Keskkonnaamet.

R. K: võtame lahti looduskaitseesaduse ranna ja kalda kaitse-eesmärgid § 34.

K. K: selle üle otsustab Keskkonnaamet, kui nad kaaluvad ranna ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekut. Nad analüüsivad väga põhjalikult, kas tegevus on vastuolusse kaitse eesmärgiga või on see võimalik. Ja kui nad nõustuvad ranna ehituskeeluvööndi vähendamisega, siis see tähendab ka seda, et veekaitsevööndi mõistes on tegevus lubatud.

G. K: ja vald ei ütle midagi?

K.K: meie leiame, et see tegevus on kooskõlas ranna kaitse-eesmärgiga ja veekaitsevööndi eesmärgiga.

G. K: aga kuidas see ehitist kaitseb Triigi randa?

K. K: see ehitist ise ei kaitse, aga see ei ole ka vastuolus seadusega. Me räägime ju olemasolevast vundamendist.

R. K: jaa, las see vundament olla seal, aga küsimus on, kas veekaitsevööndisse lubab seadus ehitada või ei.

K. K: seadus lubab.

R. K: ainult sellisel juhul, kui ta vastab ranna kaitse-eesmärkidele ja ranna kaitse-eesmärkides on kirjas, et ranna eripära arvestava asustuse suunamine. Muud küsimused ei ole praegu olulised. Mul on küsimus vallale, millise mõõduni detailplaneering vähendab ranna ehituskeeluvööndit?

K. K: hoonestusala ulatuses

R. K: aga kui kaugele veepiirist.

K. K: 20-35 m, olenevalt vundamentide asukohast.

R. K: las need vundamendid olla. Kui vundament oleks vees, siis kas saaks ehitada vette? Siis oleks ka kõik hästi? Ei ole.

K. K: eelnevalt te ütlesite, et ehitada tohib ainult olemasolevale vundamendile, aga nüüd ütlete, et ei tohi?

R. K: alguses me rääkisime lubatud maksimaalsest ehitisealusest pinnast, sh esimeste korruste lubatud maksimaalsest brutopinnast. Ma ei saanud vastust, millise piirini on tehtud ettepanek vähendada ranna ehituskeeluvööndit.

K. K: hoonestusala ulatuses.

R. K: aga kui kaugele veepiirist?

K. K: sellel joonisel ei ole seda toodud.

R. K: aga teil on ju muid pabereid ka.

G. K: seal vundamendi sees ja kõrval on suur tumepunase neiuvaiba koloonia.

K. K: seletuskirjas on öeldud, et hoonestusala ja mere vahele jääb 24-44 m laiune ala ehk siis ranna ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek tehakse 24 kuni 44 m kaugusele veepiirist.

R. K: aga tegelikkuses jääb mere vahele alla 20 m laiune ala, muidu ei asuks vundament veekaitsevööndis.

K. K: tavaliselt tehaksegi ranna ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek hoonestusala ulatuses ja need meetrid ei olegi kõige olulisemad, joonisel on näha, kus hoonestusala asub.

R. K: mis dokumenti te hetkel loete?

K. K: detailplaneeringu seletuskirja, p 1.3. Seletuskirjas on veel lisatud, et ettepanek on vastavalt põhijoonisele kantud hoonestusalale.

R. K: me räägime ranna ehituskeeluvööndi vähendamisest, aga mitte sellest, et veekaitsevööndit vähendatakse.

K. K: veekaitsevööndit ei saa vähendada, veekaitsevööndisse on võimalik teatud tingimustel tegevusi lubada. Saaremaa vald leiab antud juhul, et see on võimalik, lõpliku seisukoha annab Keskkonnaamet.

R. K: selles detailplaneeringu punktis 1.3, kus räägitakse veekaitsevööndi vähendamisest?

K. K: ma selgitasin juba, et detailplaneeringus räägitakse ehituskeeluvööndi vähendamisest, veekaitsevööndit ei ole võimalik vähendada, aga veekaitsevööndisse on võimalik teatud tingimustel lubada tegevusi.

R. K: looduskaitseaduse § 34?

K. K: antud juhul Saaremaa vald leiab, et see tegevus on lubatud ehk hoone rajamine olemasolevale vundamendile ei ole vastuolus veekaitsevööndi eesmärgiga, lõpliku seisukoha annab Keskkonnaamet.

R. K: õnneks on vald ise sellesse p 1.3 lisanud ka looduskaitseaduse § 34 täies ulatuses. Öeldud on ka, et mere vahele jääb 24 m, mis on vale väide, kuna jääb palju vähem kui 24 m. See on jälle valesi märgitud. Selliselt avalikkusele ja Keskkonnaametile valesid väiteid esitada on vallast hooletu ja ebapädev. Hoone on 3,5 m veekaitsevööndis. Palun see ära parandada.

K. K: kordan veel kord, et see tegevus on veekaitsevööndis lubatud.

R. K: veeseadus ei ütle, et veekaitsevööndisse võib ehitada, kui seal on juba olemasolev vundament. On selgelt öeldud, millised on erandid, nende hulgas ei ole, et kui on vundament olemas, siis võib ehitada.

K. K: eks see on tõlgendamise küsimus. Võtame nüüd arutelu kokku. Detailplaneeringu lahendust kindlasti teatud punktides korrigeeritakse, nagu nt ajaloolise hoonestuse osas. Konsulterin veel kord meie vee spetsialistiga ning vaatame reovee lahenduse üle. Seejärel suunatakse Keskkonnaametile kooskõlastamiseks.

Protokollis Kätlin Kallas